

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การเมืองในประติมากรรมปูนปั้น ในวัด

ชื่อผู้เขียน : นาย สุพจน์ ชีวพัฒนานุกุล

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุณย์ศักดิ์ เกษเจริญทรัพย์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยชนะ อังคะ ใด
3. รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัฏจารักษ์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นจากผลงานประติมากรรมปูนปั้นที่มีลักษณะเป็นศิลปะวิพากษ์สังคม เสียดสีการเมือง โดยได้ศึกษานี้เนื้อหาที่ผ่านไปยังงานประติมากรรม ผ่านแนวคิดทางสังคมการเมืองในฐานะของประชาชนที่ทำหน้าที่เป็นเสมือนผู้ตรวจสอบนักการเมืองว่าเป็นเช่นไร

จากการวิจัยพบว่า งานประติมากรรมปูนปั้นเป็นเสมือนภาพสะท้อนเหตุการณ์ต่างๆทางสังคมการเมืองในแต่ละยุคสมัย ซึ่งมีตัวละครเป็นตัวดำเนินเรื่องเล่าเหตุการณ์ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่เหตุการณ์ช่วง 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา

ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวที่นำเสนอออกมาในช่วงยุคสมัยต่างๆกับผลงานประติมากรรมปูนปั้นที่ปรากฏขึ้น เห็นได้ว่าผลงานประติมากรรมปูนปั้นที่เสนอออกมานั้นส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกับการนำเสนอจากสื่อสารมวลชน จากจุดนี้นำไปสู่การศึกษาถึงกระบวนการนำเสนอข่าวสารว่าเป็นเช่นไร มีปัจจัย อะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเสนอข่าวสาร

ผู้วิจัยได้นำเรื่องของ“วาทกรรม” (discourse) มาใช้ประกอบในงานวิจัย เพราะการนำวาทกรรมมาใช้นั้น จะช่วยให้เห็นถึง จุดยืนของความรู้, ความคิดเห็น, ความเชื่อของคนในสังคมที่แสดงออกด้วยวาทกรรม ว่าเป็นเช่นไร ผลวิจัยทำให้เห็นว่าความรู้ที่ถ่ายทอดผ่านวาทกรรม เป็นเพียงทัศนะหนึ่ง(perspective)เท่านั้น จึงไม่ได้เป็นความจริงอันสูงสุด ดังข้อสังเกตของ มิเชล ฟูโก ที่ว่า “ความจริง” นั้นเป็นเพียงเรื่องของกฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่จะทำให้อะไรจริง/ไม่จริง มากกว่าเป็นเรื่องของ ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเชิงประจักษ์

อย่างไรก็ตามผลงานประติมากรรมปูนปั้น นับว่าได้ทำหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อม คือนอกจากจะให้ความบันเทิง(ศิลปะเพื่อศิลปะ)แล้วผลงานดังกล่าวก็ยังได้นำไปสู่การรับรู้ความเป็นไปของสังคม การเมืองอีกด้วย (ศิลปะเพื่อสังคม)